

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНІЮК
21.04.2021

05-08-002S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Природні ресурси України		Natural Resources of Ukraine	
Шифр за ОП	ЦПП 2.9	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor's (first)	
Галузь знань Сфера обслуговування	24	Fields of knowledge Service sector	
Спеціальність Туризм	242	Speciality Tourism	
Освітня програма: Туризм		Educational Program: Tourism	

Силабус навчальної дисципліни Природні ресурси України для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Туризм спеціальності 242 Туризм. Рівне. НУВГП. 2021. 12 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/18124/>

Розробник силабусу: Коротун С.І., к.геогр.н., доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Силабус схвалений на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Протокол № 6 від “19” квітня 2021 року

Завідувач кафедри: Коротун С.І., к.геогр.н., доцент

Керівник ОП: Громаченко К.Ю., к.с.-г.,н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ агроєкології та землеустрою
Протокол № 7 від “20” квітня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ: Прищепя А.М., к.с.-г.н., професор

СЗ №-2008 в ЕДО

© Коротун С.І., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Туризм
Спеціальність	242 Туризм
Рік навчання, семестр	1 рік навчання, 1 семестр
Кількість кредитів	4,0
Лекції:	22 години
Лабораторні заняття:	20 години
Індивідуальна робота	14 годин
Самостійна робота:	64 години
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА	
Лектор	Коротун Сергій Ігорович, доцент, к.геогр.н., завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
	
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Коротун_Сергій_Ігорович
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-3377-5780
Канали комунікації	s.i.korotun@nuwm.edu.ua https://exam.nuwm.edu.ua/login/index.php

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни,

У навчальній дисципліні "Природні ресурси України" розкривається об'єктно-предметна сутність регіональної фізичної географії України, аналізуються її природні умови і природні ресурси, регіональні ландшафтні структури, геоecологічні проблеми, конструктивно-географічні засади регіонального природокористування.

Метою викладання навчальної дисципліни "Природні ресурси України" є розкриття основ організації складного навколишнього середовища, що базується на аналізі його природних, природно-антропогенних і антропогенних комплексів і компонентів, набуття загальної наукової етики й культури.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=769>

Компетентності

СК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, вміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

СК20. Вміти обґрунтовувати ступінь відповідності наявних або прогнозованих екологічних умов завданням захисту, збереження та відновлення навколишнього середовища при розвитку туристичної індустрії.

СК21. Знати шляхи та методи здійснення науково-обґрунтованих організаційних заходів щодо запобігання забрудненню довкілля в сфері туризму

Програмні результати навчання

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТЬОГО КОМПОНЕНТА	
<i>Лекцій – 22 год. Практик. 20 год. Інд. завд. – 14 год. Самостійна робота – 64 год.</i>	
Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні дослідження
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення
ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
Тема	
Кількість годин, результати навчання, література	Опис дисципліни
Тема 1 Предмет і завдання курсу "Природні ресурси України"	
лекцій – 2 год. практик. – 2 год. ПР17, ПР18 Література: [5,7,8,11,15]	Завдання і предмет курсу. Порядок вивчення курсу. Місце дисципліни в системі наук. Методи дослідження. Коротка історія вивчення природних ресурсів України. Формування території. Географічне положення України.
Тема 2 Поняття про природні умови і ресурси та їх еколого-економічну оцінку	
лекцій – 1 год. ПР02, ПР17, ПР18 Література: [7,8]	Загальні зауваження. Екологія і економіка. Основні поняття про економічні показники в екології. Економічна оцінка екологічних збитків. Витрати на запобігання негативного антропогенного впливу на природне середовище. Економічні показники природоохоронних заходів. Інформаційна база еколого-економічних розрахунків. Поняття про капітальні вкладення в екологію.
Тема 3 Мінеральні ресурси	
лекцій – 3 год. практик. – 2 год. ПР17, ПР18 Література: [1,2,7,8]	Загальні поняття про формування геологічної структури та корисних копалин. Геологічна структура України. Мінеральні ресурси (корисні копалини) України. Поняття про запаси і родовища. Основні види корисних копалин загальнодержавного значення. Основні корисні копалини місцевого значення. Горючі корисні копалини. Рудні корисні копалини (метали). Руди чорних металів. Руди кольорових і рідкісних металів. Нерудні (неметалеві) корисні копалини. Нерудна сировина для металургії. Гірничохімічна сировина. Будівельні матеріали. Інші корисні копалини. Еколого-економічна оцінка мінеральних ресурсів України. Забезпеченість мінеральними ресурсами та їх вичерпність.
Тема 4 Рельєф України	
лекцій – 2 год. практик. – 2 год. ПР02, ПР05, ПР18 Література: [6,7,8,16]	Рівнини. Гори. Еколого-економічні інтерпретації рельєфу. Пошуки корисних копалин. Рельєф і шляхи сполучення. Рельєф і гідротехнічне будівництво. Рельєф і містобудування. Рельєф і сільське господарство. Рельєф і меліорації.
Тема 5 Клімат і повітря	
лекцій – 2 год. практик. – 2 год. ПР02, ПР05, ПР18 Література: [5,6,7,8,11,26]	Фактори кліматоутворення. Основні елементи клімату. Неприятливі метеорологічні явища в Україні. Кліматичне районування. Забруднення повітря. Поняття про очищення повітря. Еколого-економічні оцінки атмосферного повітря. Розрахунки відшкодування збитків від наднормативних

	викидів забруднюючих речовин у повітря. Розрахунок маси наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Розрахунок розмірів відшкодування збитків за наднормативні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.
Тема 6 Водні ресурси України	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПРО2, ПРО5, ПР18 Література: [5,6,7,8,11]	Поверхневі води. Підземні води. Моря України. Чорне море. Азовське море. Водозабезпечення, водокористування і водопостачання. Еколого-економічні питання використання водних ресурсів в Україні. Поняття про забруднення водного середовища. Розрахунок гранично допустимих скидів у водне середовище. Визначення розмірів платежів за скиди забруднюючих речовин у водне середовище. Загальні поняття про очищення водного середовища від забруднень.
Тема 7 Земельні ресурси	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР17, ПР18. ПР16 Література: [5,6,7,8,11,12,15]	Земельні ресурси і земельний фонд. Категорії земель. Структура земельного фонду України. Сільськогосподарські угіддя. Ґрунти. Родючість ґрунтів. Ґрунти і екологія. Поняття про деякі еколого-економічні підходи до оцінки земельних ресурсів. Вартість земельних ресурсів. Визначення забруднення земельних ресурсів. Відшкодування збитків, спричинених забрудненням земельних ресурсів.
Тема 8 Біологічні ресурси	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПРО2, ПРО5, ПР18 Література: [3,4,5,6,7,8,11]	Загальні поняття про біологічні ресурси. Рослинні ресурси України. Ліси. Степи. Луки. Болота. Ресурси тваринного світу. Еколого-економічні аспекти використання біологічних ресурсів. Визначення таксової вартості середнього періодичного приросту насаджень, втраченого внаслідок діяльності комах-шкідників. Математична модель для оцінки впливу шкідливих виробництв на біологічні об'єкти.
Тема 9 Рекреаційні ресурси	
лекцій – 1 год. ПРО4, ПРО5, ПР14, ПР15 Література: [5,7,]	Поняття про рекреаційні ресурси. Види рекреаційних ресурсів. Рекреаційні ресурси України.
Тема 10 Природна зональність України	
лекцій – 3 год. практ. – 2 год. ПРО2, ПРО5 Література: [5,6,7,8,11,14]	Поняття про природне районування. Східно-Європейська рівнина. Зона мішаних лісів. Лісостеп. Український Степ. Гори України. Українські Карпати. Гірський Крим. Ландшафти і фізико-географічне районування України. Обґрунтування схеми фізико-географічного районування. Аналіз існуючих схем фізико-географічного районування. Регіональний аналіз природних умов території України. Зона мішаних лісів. Широколистяна лісова зона. Лісостепова зона. Степова зона (Північно-степова, середньо-степова та сухо-степова (південно-степова) підзони). Фізико-географічні області Українських Карпат Гірського Криму.

Тема 11 Кількісні оцінки природоресурсного потенціалу України	
лекцій – 1 год. практ. – 2 год. ПР04, ПР05, ПР15, ПР18, ПР21 Література: [7,8,13]	Поняття про кількісні оцінки природоресурсного потенціалу. Методика компонентної та інтегральної оцінки природоресурсного потенціалу. Компонентна оцінка ПРП регіонів України. Інтегральна оцінка ПРП регіонів України.
Тема 12 Проблеми охорони довкілля в Україні	
лекцій – 1 год. практ. – 2 год. ПР02, ПР13, ПР16, ПР20 Література: [7,8,32]	Великомасштабні регіональні проблеми екології в Україні. Основні екологічні напруги. Чорнобильська катастрофа. Поняття про основні показники радіації та забруднення. Поширення радіоактивного забруднення. Зонування забруднених радіацією територій в Україні. Загальна проблема ядерної енергетики. Проблема відходів. Класифікація відходів. Плата за розміщення відходів. Вилучення, знешкодження та утилізація відходів. Терикони. Охорона природи в Україні. Поняття про моніторинг навколишнього середовища.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)
<p>ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу</p> <p>ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно</p>
Форми та методи навчання
<p>Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.</p> <ul style="list-style-type: none"> – лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті; – проводиться дискусійне обговорення проблемних питань; – задаються провокаційні питання. <p>Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.</p> <p>При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки", метод "Робота в мережі", ділові ігри, екскурсійні заняття.</p>

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стисло викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;

– 40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Бондарчук В.Г. Геологічна будова Української РСР. Київ : Наук. Думка, 1973. 108 с.
2. Бондарчук В.Г. Геологія родовищ корисних копалин України. Київ : Наукова думка, 1966. 302 с.
3. Генсірук С.А., Бондар В.С. Лісові ресурси України, їх охорона і використання. Київ : Наукова думка, 1973. 510 с.
4. Геоботанічне районування Української РСР. / за ред. А.І. Барбарич; Авт.: Т.Л. Андрієнко, Г.І. Білик, Є.М. Брадіс та ін. Київ : Наук. думка, 1977. 304 с.
5. Заставний Ф.Д. Географія України. Львів : Світ, 1994. 472 с.
6. Заставний Ф.Д. Фізична географія. Львів : Обласний інститут освіти, 1996. 231 с.
7. Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С.І. Природні ресурси України : навч. посібник. Вид. 2-ге Рівне: ПРИНТ ХАУЗ, 2004. 192 с.
8. Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С.І. Природні умови і ресурси України. Рівне. Вид-во УДАВГ, 1997 175 с.
9. Левковський С.С. Водные ресурсы Украины. Київ : Вища школа, 1979. 100 с.
10. Маринич А.М., Пащенко В.М., Шищенко П.Г. Природа Украинской ССР. Ландшафты и физико-географическое районирование. Київ : Наукова думка, 1985. 224 с.
11. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України : підручник Київ : Знання, 2005. 511 с.
12. Новаковський Л.Я., Пилипенко М.А. Земельні ресурси Української РСР. Київ : Урожай, 1973.
13. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. Чернівці: Зелена Буковина, 1999. 568 с.
14. Фізико-географічне районування Української РСР. / Під ред. В.П.Попова, О.М. Маринича, А.М. Ланько. Київ : Вид-во Київського університету, 1968. 683 с.
15. Фізична географія Української РСР. / За ред. О.М. Маринича; Авт.: О.М. Маринич, А.І. Ланько, М.І. Щербань, П.Г. Шищенко. Київ :Вища школа, 1984. 208 с.
16. Цись П.М. Геоморфологія УРСР. Львів : Вид. Львівського університету, 1962. 224 с.

Допоміжна література

17. Атлас природных условий и естественных ресурсов Украинской ССР. Москва, 1978. 278 с.
18. Карта. Україна. Ландшафти : Масштаб 1:1000000. 1997.
19. Навчальний атлас України. Київ : НВП "Картографія", 2007. 40 с.
20. Національний атлас України [Електронний ресурс]: CD-диск. Київ : ООО "Интеллектуальные системы ГЕО", 2007.
21. Національний атлас України. Київ : ДНВП "Картографія", 2007. 440 с.
22. Ващенко П.Т. Природні ресурси Західних районів УРСР. Львів, 1959. 131 с.
23. Воропай Л.І., Куниця М.О. Українські Карпати: Фізико-географічний нарис. Київ : Радянська школа, 1968. 168 с.
24. Географічна енциклопедія України в 3-х томах / Редкол.: О.М. Маринич (відп. ред.) та ін. Київ : Українська Радянська енциклопедія ім. М.П. Бажана. Томи 1, 2, 3. 1989,1990,1994.
25. Коротун І.М., Коротун Л.К. Географія Рівненської області. Природа, населення, господарство, екологія. Рівне : 1996. 274 с.
26. Логвинов К.Т., Бабиченко Н.В., Кулаковская М.Н. Опасные явления погоды на Украине. Ленинград : Гидрометеиздат, 1972. 236 с.
27. Маринич О. М. Українське Полісся. Київ : Рад.школа, 1962. 163 с.
28. Основные черты тектоники Украины : объяснительная записка к Тектонической карте УССР М 1:1000000 / Бондарчук В.Г., Довгаль Ю.М., Слензак О.И. и др. Київ : Наук. думка, 1978. 162 с.
29. Паламарчук М.М., Горленко І.О., Яснюк Т.Є. Географія мінеральних ресурсів Української РСР. Київ : Радянська школа, 1985. 136 с.

30. Природа [Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Ровенської Тернопільської, Чернівецької] областей / Під ред. К.І.Геренчука. Львів: Вища школа, 1972-81.
31. Природа Українських Карпат / Під ред. К.І.Геренчука. Львів: Видавництво Львівського університету, 1963. 265 с.
32. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України / Під ред. Б.М. Данилишина. Київ: Вид-во РВПС НАНУ, 1999. 716 с.
33. Чижов М.П. Український лісостеп. Київ: Радянська школа, 1961. 204 с.

Інформаційні ресурси

34. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
35. Законодавство України . URL : <http://rada.gov.ua/>
36. Закон України про туризм : веб-сайт. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
37. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
38. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
39. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL : <http://libr.rv.ua/>
40. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL : <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>
41. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL : http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php
42. Деякі питання діяльності Державного агентства розвитку туризму. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1162-2019-%D0%BF>
43. Overtourism. Responsible travel. URL: <https://www.responsibletravel.com/copy/what-is-overtourism>
44. The Transformational Travel Council. URL: <https://www.transformational.travel/>
45. Tourism for Sustainable Development Goals. URL: <http://tourism4sdgs.org/>
46. Tourism Statistics. URL: <https://www.e-unwto.org/toc/unwtotfb/current>
47. UNWTO Tourism Highlights. URL: <https://www.e-unwto.org/>

Методичне забезпечення

48. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/>
49. Опорний конспект лекцій (на електронному і паперовому носіях) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.
50. Пакети тестових завдань з кожної теми та вцілому по всьому курсу дисципліни.
51. Методичні вказівки (05-08-98) до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни "Природні ресурси України" для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою "Туризм" спеціальності 242 "Туризм" денної і заочної форм навчання / Коротун С.І., Яковишина М.С. Рівне: НУВГП, 2020. 36 с.
52. Методичні вказівки (05-08-99) до виконання розрахунково-графічної роботи з навчальної дисципліни "Природні ресурси України" для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою "Туризм" спеціальності 242 "Туризм" денної і заочної форм навчання / Коротун С.І., Яковишина М.С. Рівне: НУВГП, 2020. 23 с.

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно: <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів задачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=694>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучаються фахівці західного міжрегіонального відділу державної служби геології та надр України, представники підприємств та організацій зайнятих у сфері розробки та використання природних ресурсів.

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/> та на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП](#):

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/dokumenty>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.

Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Оновлення

Зміст даного курсу оновлюється за необхідністю з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у сфері туризму.

Студенти можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Інформація щодо іноземних сайтів, які може використати студент для вивчення даної дисципліни за окремими темами наводиться в презентаціях освітньої компоненти представлених в системі Moodle.

Також для поглибленого вивчення дисципліни здобувачам освіти пропонуються міжнародні інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

ProQuest <https://about.proquest.com/products-services/ebooks/ebooks-main.html>

Лектор

Коротун С.І., к.геогр.н., доцент